

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.13.SGB.0.11.00.00-610.2759
Konu : Yazılı Soru Önergesi

31 Aralık 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28/11/2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-9653 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Akın BİRDAL'a ait 7/5646 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 yazı

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ AKIN BİRDAL'IN 7/5646 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

Bakanlığımız İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, ülkemizde son yıllarda artan silikoz vakaları ile ilgili olarak büyük bir hassasiyet göstermekte ve sahaya yönelik çalışmalar yürütmektedir.

Bilindiği üzere, gerek 2007 yılında televizyonda yayınlanan Arena programı ve gerekse 2007-2008 yıllarında muhtelif tarihlerde yayımlanan gazete haberlerinde, kum püskürtme yöntemi ile kot taşıma işleminin yapıldığı atölyelerde, sigortasız olarak çalışan işçilerin, son derece ilkel çalışma koşullarında çalıştıkları, kullanılan maskelerin yetersiz olmasından dolayı, püskürtme sırasında akciğerlere dolan kum taneciklerinin akciğer dokularını tahrip ederek silikozis denilen hastalığa yakalandıkları ve buna bağlı olarak ölümlerin meydana geldiği vb. hususları belirtilmiştir.

Söz konusu program ve ilgili gazete haberlerinde bahsedilen hususlar, Bakanlığımızca ihbar kabul edilerek, 2007 yılında programlı teftişlerin yanı sıra özel olarak İstanbul Grup Başkanlığımız tarafından Tekirdağ, Çorlu ve İstanbul'da faaliyet göstermekte olan kot taşıma işyerlerinde denetimler gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca 2008 yılında da, Bakanlığımız İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesi ve Bursa Verem Savaş Derneği tarafından yürütülen "Kot Kumlama Yapılan İşyerlerinde Çalışanların Çalışma Koşulları ve Silikozis Sıklığını Araştırma Ortak Projesi" kapsamında, İstanbul, Tekirdağ/Çorlu bölgelerinde faaliyet gösteren kumlama yapan veya daha önce kumlama yapmış işçisi bulunan işyerlerinde akciğer radyografisi çekilen ve solunum fonksiyon testi yapılan işçilerde değerlendirmeler sonucunda meslek hastalığı (Pnöмокonyoz) şüphesi saptandığı bildirilen işyerleri belirlenmiştir.

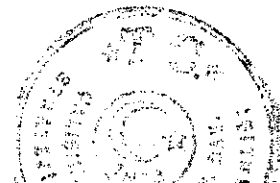
Ankara ve İstanbul Meslek Hastalıkları Hastaneleri ile yazışmalar yapılarak 2007 ve 2008 yılları içinde, kot kumlama işinde çalışması neticesinde silikozis teşhisi konulan işçilerin isimlerinin, bu işte çalıştıkları toplam sürenin ve varsa çalıştıkları işyerine ilişkin bilgilerin (unvanı, adresleri vb.) il sınırları içerisinde kot taşıma yapılan işyerlerinin listelerinin denetim programlarına alınmak üzere İş Teftiş Kurulu Başkanlığına bildirilmesi istenmiştir.

Gerek meslek hastalıkları hastanelerinden gelen bilgiler, gerekse işyerlerinden temin edilen listeler düzenlenerek toplam 71 işyerinde yapılan teftiş sonunda 11 işyerinin kapalı olduğu tespit edilmiş, 60 işyerinde ise teftiş sonuçlandırılmıştır.

Bu işyerlerinden çalışanlar için hayati tehlike tespit edilen bir işyerinde çalışma ortamında silis tozunun ortama yayılmasını önleyecek şekilde cebri çekişin olmaması, silisi teneffüs etmeyi önlemek üzere çalışanlara filtreli toz maskesi verilmemesi ve bu işlerde çalışanların periyodik olarak akciğer filmlerinin alınmaması hususlarının çalışanlar için hayati tehlike teşkil ettiği belirtilerek 4857 sayılı İş Kanununun 79. maddesi uyarınca işyerinin KAPATILMASI istenmiştir.

Diğer işyerlerinde yapılan teftişler sonucunda, yükümlülüklerini yerine getirmeyen ve yapılan denetimlerdeki uyarılara rağmen gerekli düzenlemeleri yapmayan işveren veya işveren vekillerine mevzuatımızla belirlenen kurallar çerçevesinde, gerekli yaptırımlar uygulanmıştır.

2009 yılında İş Teftiş İstanbul Grup Başkanlığımızın yanı sıra diğer grup Başkanlıklarımızın faaliyet alanına giren illerde bulunan tekstil işyerleri ile işyerinde kot taşıma yapıldığı konusunda duyum alınan veya ihbarda bulunulan işyerlerinin teftiş programlarına alınması programlanmıştır.

Yukarıda da bahsedildiği üzere, işyerleri, kot taşıma işyerleri iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftişe yetkili İş Müfettişleri tarafından, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tüm mevzuat hükümleri göz önünde bulundurularak gerek programlı, gerekse de programsız denetimlerle incelenmektedir. Teftişlerdeki hedef, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin aldırılarak (uygun havalandırma sistemlerinin alındığı, etkin ve uygun maske, gözlük vb. kişisel koruyucu malzemelerin kullanıldığı, uygun eğitimlerin verildiği vb.) zararlı kimyasal maddeye maruziyetin minimuma indirilmesidir. Ancak bunun sağlanamadığı durumlarda, 4857 Sayılı İş Kanununda yukarıda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen ve yapılan denetimlerdeki uyarılara rağmen gerekli düzenlemeleri yapmayan işveren veya işveren vekillerine mevzuatımızla belirlenen kurallar çerçevesinde, idari para cezası, işin durdurulması ve işyerinin kapatılması müeyyideleri uygulanmaktadır.”

Silikoz açısından riskli sektörlerde çalışanların sağlık ve güvenliklerinin olumsuz anlamda etkilenmemesi için 4857 sayılı İş Kanunu ve buna bağlı çıkarılmış olan İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili yönetmeliklerde, bu işyerlerinde uyulması gereken koruyucu ve önleyici düzenlemeler mevcuttur. Günümüz teknolojik gelişmelerine uygun olarak (ör; kapalı sistem kumlama) kurulan işyerlerinde mevcut mevzuata uygun hareket edilmesi bu alandaki sağlık risklerini ortadan kaldıracaktır.

“Kot Kumlama Yapılan İşyerlerinde Çalışanların Çalışma Koşulları ve Silikoz Sıklığını Araştırma Ortak projesi kapsamında İstanbul ve Tekirdağ/Çorlu Bölgelerinde kot kumlama yapan 15 işyerinde 93 işçiye ulaşılmıştır. Bu kapsamda işçilere akciğer grafisi ve solunum fonksiyon testi uygulanmıştır. Değerlendirmeye alınan 85 adet akciğer radyografisinden % 38.8’inde silikozla uyumlu radyolojik bulgular saptanmıştır. Elde edilen sonuçlar işverenlere, İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesi’ne ve İş Teftiş Kurulu Başkanlığı’na iletilmiştir.

